

Vluchthaven- route Schokland

5,5
Kilometer

Natuur dichtbij

HET FLEVO
LANDSCHAP

www.flevo-landschap.nl

Eilandgevoel in de polder

Ooit beukten de golven van de Zuiderzee tegen Schokland, totdat het eiland in 1859 onbewoonbaar werd verklaard. De Vluchthavenroute brengt je terug naar die tijd.

De wandeling gaat langs culturele hoogtepunten van dit Werelderfgoed, maar ook door het Schokkerbos, langs moerasgebieden en natte polders met rijke natuur. Een bijzonder eilandgevoel, dat je nergens anders kunt vinden.

Praktische informatie

Waar begint deze route en wat is er nog meer te vinden? Je leest het hier.

Vertrekpunt

Parkeerplaats

Lichtwachterswoning aan de Oud Emmeloorderweg

Volg de bordjes 'Vluchthavenroute' en loop de wandeling linksom. Volg de oranje pijlen.

Hoe kom ik daar?

Schokland, ingang Oud Emmeloorderweg, is vanuit Zuid-Emmeloord bereikbaar vanaf de A6, afslag Nagele (N716). De parkeerplaats ligt ongeveer op de hoogte van zorgboerderij Hof van Schokland, aan de overkant.

Voorzieningen

Parkeerplaats (gratis). Bezoekerscentrum De Gesteentetuin met (invaliden)toilet, eten en drinken (let op: beperkt open). (Picknick)banken langs de route.

Totale oppervlakte: 492 hectare

5,5
KM

AFSTAND

WANDEL
ROUTE

2
UUR

NIET
GESCHIKT
VOOR
ROLSTOEL

GESCHIKT
VOOR
KINDEREN

GESCHIKT
VOOR
HONDEN
(AANGELIJD)

LAARZEN
AAN-
BEVOLEN

3

Kaart

1 ZUIDERZEE-EILAND

Vanaf de grond is het niet meteen zichtbaar, maar vanuit de lucht des te meer. Er is iets bijzonders met Schokland aan de hand. Midden tussen de rechthoekige vlakken landbouwgrond, strekt de grillige vorm van Schokland zich uit van noord naar zuid, omzoomd met boomsingels. Het voormalige eiland is niet gevormd door mensenhanden, maar door de Zuiderzee.

Toen de Noordoostpolder in 1942 droogviel, kreeg Schokland vaste voet aan de grond. Dankzij het bijzondere bodemarchief van 10.000 jaar menselijke bewoning, werd het in 1995 uitgeroepen tot UNESCO Werelderfgoed. Daarnaast heeft Schokland een rijke flora en fauna, met moerassen, bossen en weidevogelgebieden.

Dit 'eiland op het droge' heeft zijn wortels in een roerig verleden en zet koers naar een prachtige deltanatuur.

2

LICHTWACHTERSWONING EN MISTHOORNGEBOUW

Meteen aan het begin van de wandeling loop je over het Vluchthavenpad langs de plek waar de haven van Oud-Emmeloord lag. Markant bouwwerk is het houten paalscherm; een reconstructie van de manier waarop eilandbewoners zich beschermden tegen de golven. Vanwege de hogere plek in het landschap was dit een toevluchtsoord wanneer de Zuiderzee zijn verwoestende kracht liet zien.

Ook loop je langs de lichtwachterswoning, een rijksmonument uit 1901. Er woonden mensen die waakten over de haven en vuurtoren, nadat de 'Schokkers' permanent waren geëvacueerd. Uit dezelfde tijd stamt het misthoorngebouw, iets verderop.

Hier klonk bij slecht zicht een waarschuwingssignaal voor schepen die dicht langs het eiland voeren. Ga het gebouw binnen en proef de sfeer van toen.

5

Kaart ↑

3 NOORDPUNT

Vanaf de Noordpunt van Schokland heb je weids uitzicht over de Noordoostpolder, richting Emmeloord. De Zuiderzeeballade, geschreven in 1959, bezingt de rijke historie van dit bijzondere gebied.

'Daar is het water, daar is de haven, Waar j' altijd horen kon, we gaan aan boord. De voerman laat er nou paarden draven. En aan de horizon, leid Emmeloord.'

Geen schepen op zee, maar weidevogels in de lucht, zijn nu het tijdsbeeld.

4 SCHOKKERBOS

Na het open landschap van de Noordpunt, duik je het beschutte Schokkerbos in. Vanwege de ondergrond van keileem waarop regenwater blijft liggen, is deze plek minder geschikt voor landbouw. Na de inpoldering werd hier bos aangeplant, hoofdzakelijk eiken, essen en naaldbomen. Het oorspronkelijk rechte, strakke bos, is met de jaren veranderd in een natuurlijke omgeving met afwisseling tussen hoog en laag. Opvallend is de rijkdom aan mossen en paddenstoelen, waaronder de bijzondere aardster. In het Schokkerbos leven typische bosvogels zoals de grote bonte specht, appelvink, goudvink en boomklever.

Maar ook roofvogels komen voor: havik, sperwer, buizerd en ransuil. Tussen het groen scharrelen soms reeën rond en zelfs de boom-marter heeft zijn thuis in het bos gevonden.

5 BEZOEKERSCENTRUM DE GESTEENTETUIN

Je kunt de wandeling onderbreken met een bezoek aan De Gesteentetuin, waar informatie is te vinden over de ontstaanswijze van het landschap. Hier duik je nog veel verder de geschiedenis in dan eerder bij de vluchthaven. Het bezoekerscentrum is beperkt open. Kijk voor de openingstijden op onze website.

In de omgeving van het bezoekerscentrum liggen indrukwekkende zwerfkeien die zo'n 200.000 jaar geleden meekwamen met het landijs dat vanuit Scandinavië over ons land heen schoof. Informatiepanelen vertellen meer over het roerige verleden en over de eerste bewoners van dit gebied, zo'n 10.000 jaar terug. Mensen waren toen nog jagersverzamelaars, zonder vaste verblijfplaats.

Het slecht ontwaterende keileem dat de gletsjers achterlieten, zorgt voor een vochtige groeiplek voor bijzondere planten. Zo vind je hier bijvoorbeeld de slanke sleutelbloem, rietorchis en beemdkroon.

6 NATTE NATUUR

Langs de oostkant van Schokland is vanaf 2004 een natte zone aangelegd met verschillen in waterpeil. Deze dynamiek trekt allerlei vogels aan. In de winter verblijven hier talloze watervogels, waaronder de krakeend en smient. En in het voorjaar luiden de grutto, Kievit en andere weidevogels het nieuwe jaargetijde in. Hoewel vroeger tegen het water werd gestreden, is het nu een onmisbare bondgenoot. Sinds het droogvallen van de Noordoostpolder wordt de veengrond blootgesteld aan de lucht, waardoor het inklinkt. De bodem daalt, en omdat er veenlagen onder liggen dreigt Schokland alsnog te verdwijnen.

Door vernatting blijft ook het veen nat en dat houdt wegzakken van het eiland tegen. Daarnaast zorgt het voor het behoud van archeologische bodemschatten. Water betekent winst voor natuur én cultuur.

